

PRAGA 1998

aneb malá rukověť návštěvníka výstavy

Už jen dny a hodiny nás dělí od zahájení největší a nejvýznamnější filatelistické události v prozatím nedlouhé historii České republiky - Mezinárodní výstavy poštovních známek PRAGA 1998. O jejích přípravách jsme vás průběžně informovali, předběžný časový harmonogram a program výstavy jsme pak otiskli v červencové Filatelii

na stranách 34 a 35. Podrobné informace vycházely i v bulletinech a zpravodajích vydávaných organizačním výborem výstavy, v Informacích SČF i v denním tisku^{1/}.

Základní informace o výstavě máme tedy všichni k dispozici a zdálo by se, že stačí už jen popřát pořadatelům

bezproblémový průběh, vystavovatelům co nejvyšší ohodnocení a návštěvníkům krásné zážitky. Přesto se nemohu zbavit pocitu, že pouhý suchý výčet dat a událostí pro tak významnou událost, jakou výstava PRAGA 1998 nepochybně je, prostě nestačí. Že nevystihuje dobře její mimořádnost, že nestrhne nerozhodnuté, kteří snad ještě váhají, jestli na výstavu mají vůbec vážit cestu, že nevypovídá nic o tom, jaká to bude skvělá akce, na kterou by každý náš filatelista rozhodně měl přijet a nejlépe rovnou s celou rodinou.

Když jsem se v minulých dnech probíral kupony zásilkové služby POFIS z F9/98, kterými si členové Klubu Filatelie objednávali z nabídky tří nových publikací (Mo-

1/ Obsáhlou informaci přinesly například Lidové noviny 15.8. 1998 ve své pravidelné filatelistické rubrice.

nografie SO 1920, katalog celin a specializovaný katalog ČSR II), zarazila mě jedna věc. Z několika tisíc filatelistů z celé republiky si naprostá většina přála poslat knihy poštou a jenom snad každý dvacátý, ale co dvacátý, spíš každý třicátý využije možnost vyzvednout si je osobně v Domě filatelie v průběhu výstavy PRAGA. Z toho vyplývá, že tedy nejspíš jen každý třicátý z nich přijede na výstavu.

Cožpak o to, pořadatelé se malého zájmu návštěvníků neobávají, předběžné zprávy o předprodeji vstupenek napovídají, že o slušnou účast je už postaráno. Některé velké kluby dokonce chystají do Prahy autobusové zájezdy svých členů, přijede spousta cizinců, přijdou školní výpravy, ale stejně - co vy? Co těch devětatřicet z každé třicátky objednavatelů v zásilkové službě POFIS, kteří si přejí knihy poslat poštou a tedy na výstavu PRAGA, na tuto jedinečnou filatelistickou událost, konanou jen jednou za deset let, nejspíš přijet nechtějí?

Člověka napadá, jak vlastně zmizela tradice poutí a svátků, na které se naši předkové celý rok těšili, aby je pak s plnou vážností absolvovali a aby na ně po dalších měsících a roky vzpomínali. Kde je dnes kouzlo velkých zážitků a radosti z toho, že je člověk osobně při tom! Ztratilo se, rozplynulo, jak by mohlo existovat v době, kdy nám televize každičkou událost přináší až do bytu, a navíc v obrovském detailu. Kdo by dneska někam jezdil, trmácel se, když si to stejně zítra přečteme v novinách nebo, v našem případě, za týden či měsíc v časopise.

Žijeme hrozně rychle a přítom na nic nemáme čas - a nejmiň ze všeho sami na sebe a na své nejbližší. Ale život přece není jen samá práce a povinnosti, tvoří jej i zážitky, radost, kterou prožijeme a která nám dodává sílu do dalších dní. Zvedněme tedy občas hlavu od každodenních všedních povinností a zažijme něco mimořádného, svátečního, co nás potěší a obohatí a na co budeme léta vzpomínat. Vytrhněme se ze stereotypu, nelitujme času i výdajů (nakonec přece investujeme tím nejlepším způsobem - do sebe, do své radosti) a řekněme si pro jednou - čert vem zahrádku, úklid, domácí práce -, vezměme své nejbližší a přijedme na výstavu PRAGA!

Na výstavu - ano, nebo ne?

Jestli si můžete položit tuhle otázku, jste šťastní lidé. Protože je mezi námi, filatelisty, spousta takových, kteří před sebou takovou volbu vůbec nemají, a přitom by tak rádi je! Na tohle téma jsme do listárny dostali několik dopisů, například od pána léta odkázaného na kolečkové křeslo, který nemá nikoho, kdo by mu pomohl na výstavu se dostat, nebo od mladého filatelisty, jedenáctiletého kluka, jehož rodiče s ním prostě těch dvě stě kilometrů do Prahy jet nechtějí a samotného ho nepustí. A co pracující v nepřetržitých směnách, lékaři sloužící v nemocnicích o víkend, vojáci ve službě, nemocní upoutaní na lůžko, co lidé postižení povodněmi, pro které je každý den před blížící se zimou důležitý a kteří se prostě nemohou odtrhnout od vysoušení svých promočených domků, co lidé bezmocní, lidé v tak špatné sociální situaci, že si cestu do Prahy dovolit nemohou, lidé tak staří, že si na ni už sami netroufnou ... a tak bychom mohli pokračovat - ti všichni nám svobodně rozhodnutí, zda jet, či nejjet na výstavu, mohou jenom závidět.

Takže, jestli patříte k těm šťastným, kteří si mohou položit otázku uvedenou v titulku - Na výstavu - ano, nebo ne?, odpověď na ni rozhodně zní - ano!

Na výstavu s rodinou - proč ne?

Život naprostě většiny z nás jde svým monotónním rytmem, a když se pak za čas ohlédneme, mnohdy zjistíme, že nejméně času jsme věnovali těm, kteří jsou nám

nejbliže - své rodině. Roky běží a většinou si až pozdě uvědomíme, jak jsme zmeškali mnohé, co nejde už nikdy dohonit. A ve filatelii to platí dvojnásob.

Svou sbírku by většina z nás jistě jednou ráda předala dětem, vnoučatům, někomu z rodiny, kdo se z ní bude radovat a bude v ní pokračovat. Takoví následovníci však nepadají z nebe, o ty musíme usilovat, věnovat jim čas a pozornost, ty pro filatelii musíme získat, posilovat je v jejich rozhodnutí, provázat je jejich filatelistickými začátky, jako nejspíš kdysi někdo provázal nás při prvních krůčcích, předávat jim své zkušenosti, trávit s nimi čas. To všechno obvykle teoreticky všichni dobře víme, ale kdo z nás to také skutečně dělá? Sbíráni známek nejde nikomu trvale naříditi, a když propásneme ty správné příležitosti, bývá pak obvykle už pozdě. Naše sbírka, naše pýcha, léta našeho života, pak bez pokračovatele obvykle skončí někde za pár šupů u překupníka nebo je odložena na půdu a tam se stejně vlhkem znehodnotí. Radost, kterou jsme nad ní pocífovali, nenávratně zmizí, stejně jako vědomosti, které jsme při jejím budování získali. Ale tohle přece nechceme, tenhle černý sen všech filatelistů, my přece chceme, aby náš syn nebo vnuk nebo synovec, prostě někdo blízký, naše dílo převzal, aby v něm pokračoval, aby náš podíl na něm přesáhl přes nás do budoucnosti.

A kde jinde máme své rodině, svým blízkým ukázat, že filatelie není záliba několika podivínů, při které se jenom zbytečně utrácí čas a peníze, ale že je to nádherný koníček, kterému se věnují miliony lidí na celém světě. Kde lépe uvidí, jakou vážnost si filatelie získala, jaké skvělé akce dokáže zorganizovat, jak se věnuje dětem, jak si jí lze život zpříjemňovat i ve stáří, jak při rozumném vynakládání prostředků může být i dobrou investicí, co všechno nás může naučit a jak spojuje lidi? Tohle všechno jim v kostce můžete ukázat právě na výstavě PRAGA. A že by s vámi určitě neje! Kdo to řekl? Prostě je překvapte a řekněte - rodino, v sobotu jedeme na výlet do Prahy!

Na jeden den nebo na víc?

Jet na výstavu alespoň na jediný den je samozřejmě výběrné a určitě nám to přinese spoustu skvělých zážitků. Ale strávit na ní dnů několik - když to alespoň trochu jde - je samozřejmě ještě mnohem lepší. Tedy, pokud si chceme všechno v klidu prohlédnout a třeba se i zúčastnit alespoň některých doprovodných akcí.

Pokud přemýšlíte o alespoň dvoudenním pobytu a nemáte v Praze příbuzné či přátele, u kterých byste mohli přespat, je potřeba uvážit, jestli je výhodnější vrátit se večer domů a ráno přijet znovu, nebo se v Praze někde ubytovat. V případě dojíždění je však k ceně za cesty navíc třeba připočítat i čas při nich ztracený, který bychom jinak mohli využít právě při prohlídce výstavy. Ubytovaní v Praze přitom nemusí být za tak drahá záležitost, i v centru dnes vidáme poutače levných penzionů, kolejí a mládežnických ubytoven s cenami od 200 korun za osobu a noc (například výrazný poutač na magistrále před odbočkou u hotelu Hilton, velký komfort to ale samozřejmě nebude). Pokud přijedete vlakem, na nádražích jsou obvykle kanceláře ubytovacích agentů, kde si hned můžete nocleh objednat. Obecně platí, že cena za nocleh klesá směrem z centra k okrajům města.

Jak tam?

Pokud nejsme z Prahy, musíme samozřejmě uvážit, jak se na výstavu dopravit. V dnešní době, kdy cesta nestojí už jen pár korun jako kdysi, je to samozřejmě úvaha v prvé řadě ekonomická. Ani v tom však nemáme samozřejmě všichni stejné podmínky. Někdo si může vybrat -

má auto, jezdí od nich na Prahu autobus i vlak. Jiný tolik možností nemá. Roli také jistě bude hrát, zda pojedeme sami nebo nás pojedou víc. Ať se však rozhodnete pro jakýkoliv způsob dopravy, následujícími řádky se vás pokusíme po Praze trochu navigovat.

Autem

Oba objekty, v nichž bude výstava probíhat - Veletržní palác a Poštovní muzeum - jsou autem dobře přístupné. Leží totiž v bezprostřední blízkosti severojižní magistrály, která prochází Prahou směrem od Teplic na Brno. Míříme-li do Veletržního paláce, odbočíme z ní v Bubenské ulici na světelné křižovatce do ulice Veletržní, která nás po několika desítkách metrů dovede přímo k Veletržnímu paláci. Jedeme-li do Poštovního muzea, odbočíme z magistrály u hotelu Hilton (poblíž Hlavního nádraží) do Klimentské ulice (jedeme-li ze severu) a ta nás dovede až k muzeu. Jedeme-li z jihu, odbočíme na stejném místě do ulice Ke Štvanici, držíme se vlevo, magistrálu podjedeme a vyjedeme na nábřeží Ludvíka Svobody, po němž po několika stovkách metrů přijedeme k muzeu.

V okolí Veletržního paláce můžeme bezplatně zaparkovat v přilehlých ulicích, samozřejmě pokud najdeme místo. Jinak volno je obvykle na placeném parkovišti hotelu Parkhotel vedle Veletržního paláce (parkovné činí 20 Kč za hodinu) nebo na velkokapacitním parkovišti na nedalekém Výstavišti (15 Kč za hodinu, obě parkoviště jsou otevřena nonstop). Od Veletržního paláce pak do Poštovního muzea můžete snadno dojet tramvají.

V okolí Poštovního muzea můžeme zaparkovat například na placeném parkovišti na nábřeží Ludvíka Svobody naproti vchodu do muzea, kde se ve všední dny od 8 do 18 hodin platí 15 Kč za hodinu nebo 60 Kč za 6 hodin (vhozením mincí do parkovacího automatu, parkovací

lístek vystavíme za předním oknem auta). Přijemné je, že v sobotu a v neděli se tu parkuje zdarma, stejně jako ve všední dny od 18 hodin do 8 hodin ráno. Jinde než na těchto označených parkovištích se však v centru parkovat nedoporučuje, naprostá většina parkovacích míst v ulicích je totiž vyhrazena obyvatelům Parkovy 1; tato vyhrazená parkovací místa snadno poznáte - na vozovce jsou ohraničena modrou čarou. Parkovat se také nesmí tam, kde je okraj chodníku označen žlutou čarou, jde většinou o místa v křižovatkách nebo v příliš úzkých ulicích.²⁾

Pokud se autem nebudete chtít do centra vůbec pouštět, můžete pohodlně zastavit na některém velkokapacitním záchytném parkovišti, která jsou vybudována na okrajích Prahy u většiny konečných stanic metra. Tady můžete parkovat libovolně dlouho a hlavně zdarma a do centra města pohodlně dojet metrem (cesta trvá maximálně čtvrt hodinu).³⁾

Hromadnou dopravou

Pokud přijedete vlakem či autobusem, nebo ponecháte své auto na parkovišti na okraji Prahy, k oběma výstavním budovám se snadno dostanete hromadnou dopravou. Nejsnadnější je dojet metrem do centra na stanici náměstí Republiky (trasa B, vystoupíte u obchodního domu Kotva) a odtud je to k Poštovnímu muzeu pět minut pěšky.

Od Poštovního muzea jede z nedaleké stanice Dlouhá k Veletržnímu paláci tramvaj číslo 5, stejnou tramvaj se ze stanice Veletržní dostanete od Veletržního paláce zpátky k Poštovnímu muzeu; v obou případech trvá cesta doslova jen několik minut.

Kolem Veletržního paláce projíždějí i tramvaje č. 12 (od nádraží Holešovice přes náměstí Republiky k Hlavnímu nádraží) a č. 17 (od nádraží Holešovice ke stanici metra Staroměstská). Intervaly tramvajů jsou poměrně krátké, dá se říci, že jezdí každých deset minut, nanejvýš každou čtvrt hodinu.

Pokud přiletíte letadlem, nemusíte platit drahé taxi, stačí se nechat zavézt letištním mikrobusem buď na stanici metra Dejvická, či přímo do centra a odtud pokračovat popsaným způsobem.

Jízdenky na pražskou hromadnou dopravu se kupují zásadně předem, většinou v prodejnách novin či ve zvláštních mincovních automatech, a například ty do metra mají různou cenu - podle počtu projetých stanic. Rozhodně se vyplatí před jejich nákupem prostudovat si pořádně ceník, například pro turisty jsou totiž v prodeji i zvýhodněné jízdenky vícedenní.

Pěšky

Zní to sice možná jako vtip, ale zejména o víkendech to po Praze není zrovna špatný způsob dopravy. Vzdálenost mezi Poštovním muzeem a Veletržním palácem lze překonat za slabou půlhodinku - od muzea přes Švermův most k letenskému tunelu, tady doprava po nábřeží ke

2) Možná se teď někdo diví, proč v odborném filatelistickém časopisu věnujeme tolik místa popisu cesty autem. Je to proto, že naprostá většina filatelistů jsou muži, a ti, jak je nezvratně statisticky zjištěno, ve své většině při jízdě autem zásadně odmítají zeptat se kohokoliv na správnou cestu. Než by potupně zastavili u chodníku a obrátili se s dotazem na kolemjdoucího domorodce, raději se zarputilým výrazem ve tváři přejedou Prahu čtyřikrát sem a zpátky. Protože však výstava trvá pouhé čtyři dny a snadno by se mohlo stát, že by někteří z nich za tu dobu vůbec nedojeli, raději jsme jim cestu popsali krok za krokem.

3) Ať však už auto zaparkujete kdekoliv, rozhodně v něm nic nenechávejte viditelně ležet, neboť riskujete vykradení (já vím, že vy to víte, ale ono neškolí si to připomenout).

třídě Dukelských hrdinů, která vede přímo k paláci - ale, po pravdě řečeno, cesta je to spíše nudná, nejsou na ní žádné významné památky, není tedy na co koukat, a tak jí asi zvolí jen ti, kdo se budou chtít projít a třeba si tak po dlouhé cestě do Prahy protáhnou nohy.

Pěšky ale rozhodně můžeme vyrazit na některé doprovodné akce výstavy - například na start balonu na Letné či na aukci Profil v blízkém Parkhotelu. Nejlépe pěšky se také dostaneme všude v centru - od Poštovního muzea to na Václavské náměstí trvá necelou čtvrt hodinku.

Kdy a kde se vůbec koná

Kdy a kde se výstava PRAGA bude konat, už všichni určitě dávně víme. Bude to od čtvrtka 10. září do neděle 13. září 1998 jednak ve Veletržním paláci v Praze 7, třída Dukelských hrdinů 47, a jednak v Poštovním muzeu v Praze 1, Nové mlýny 2. V Poštovním muzeu budou vystaveny exponáty třídy filatelistické literatury, ostatní exponáty budou vystaveny ve Veletržním paláci.

V úterý a ve středu 8. a 9. 9. bude probíhat montáž výstavy a celni odbavování exponátů a prodejního zboží. Slavnostní otevření výstavy proběhne ve Veletržním paláci ve čtvrtek 10. 9. v 10 hodin (pro účastníky se zvláštní pozvánkou), od 11 do 18 hodin bude otevřeno pro návštěvníky. V pátek a v sobotu 11. a 12. 9. bude výstava otevřena od 9 do 18 hodin, v neděli 13. 9. pak od 9 do 15 hodin. Tyto otevřené hodiny platí jak pro expozici ve Veletržním paláci, tak pro Poštovní muzeum (s výjimkou čtvrtku, kdy zde bude otevřeno už od 9 hodin). Vystavovatelé a personál stánků budou mít vstup do výstavních prostor povolen i jednu hodinu před a jednu hodinu po termínu oficiální otevření doby pro veřejnost.

A kdyby se sešlo tolik zájemců, že by si výstavu v oficiálních hodinách pro veřejnost při nejlepší vůli prostě prohlédnout nestačili? (Kapacita výstavních prostor je totiž samozřejmě omezená.) Potom je prý organizační výbor výstavy připraven tuto otevřít dobu operativně prodloužit, aby se skutečně dostalo na každého návštěvníka!

Výstava bude ukončena v neděli 13. 9. v 15 hodin, kdy bude zahájena demontáž, která bude pokračovat ještě v pondělí 14. 9. do 18 hodin. A potom - potom už bude konec výstavy i pro organizační výbor a vůbec všechny pořadatele.

Malá odbočka do nedávné historie

To, jestli nějaká výstava PRAGA v roce 1998 vůbec bude, dlouho nebylo jisté. Řada lidí sice cítila, že by se výstava uskutečnit měla, už jenom z úcty k tradici, ale v nové společenské situaci, kdy se na rozdíl od minulosti už nic nenařizovalo shora, si nikdo pořádně nevěděl rady, jak na to. Jasně bylo vlastně jen jedno - peníze na výstavu stejně rozsáhlou, jako byly ty v letech 1978 a 1988, se v současné ekonomické situaci prostě nemůžou dát dohromady.

Svaz filatelistů, teď už bez podpory kdysi všemocné Národní fronty, by na takovou velkou akci sám nestačil, a navíc na to, zda se má vůbec konat, neměl ani jednotný názor. Ve hře v té době totiž bylo také pořádání výstavy v Brně^{4/}, které mělo ve vedení SČF silnou podporu a zdálo se, že by výpadek pražské výstavy mohlo nahradit. Další zase navrhovali výstavu menší, a kde se bude konat, že je v podstatě jedno. Jiní říkali, že jiná než světová výstava nemá cenu a nechyběly ani hlasy, že nejlepší by bylo v roce 1998 nepořádat výstavu vůbec. Česká pošta, tradiční parter svazu při pořádání výstav PRAGA, se na tenký led s nerozhodnutým svazem přirozeně pouštět nechtěla. Když pak v květnu 1995 propadl i poslední termín, kdy bylo možno požádat FIP o záštitu nad případnou světovou výstavou^{5/}, zdálo se, že se nad výstavou PRAGA 1998 definitivně zavírá voda.

Ale jak už to nejen v pohádkách, ale někdy i v životě chodí, velkou řepu, kterou nemohli vytáhnout dědeček s babičkou, vnučkou, psem a kočkou, pomohla nakonec vytáhnout malá myška. A přesně tak se to také stalo. Zní to až neuvěřitelně a málokdo ten příběh zná - jeden majitel malé pražské reklamní agentury, obyčejný filatelista, když viděl tu tehdejší velkou nerozhodnost, si na sebe v roce 1995 zaregistroval ochrannou známku výstavy poštovních známek PRAGA 1998. Utratil za to ze svého asi tři tisíce korun a neudělal to s žádnými postranními úmysly, prostě chtěl zabránit, aby si tu značku zaregistroval někdo jiný a ten pak organizační výbor třeba vydíral (což, jak se psalo v novinách, byl tehdy zrovna módní způsob, jak si přijít k pěkným penězům). Přitom dal jasně najevo, že pokud se výstava uskuteční, dá jí tuto svou zaregistrovanou značku zdarma k dispozici a navíc umožní organizačnímu výboru, aby v podstatě zadarmo působil v prostorách jeho reklamního studia.

A toto hezké gesto nezapadlo, naopak, když se o něm dozvěděli zastánci pořádání pražské výstavy ve vedení svazu, předseda, tajemník a někteří další funkcionáři, povzbudilo je v jejich úsilí a od té doby se věci přece jen obrátily k lepšímu. Především se 18. prosince 1996 podařilo uzavřít smlouvu mezi pořadatelem výstavy, Českou poštou a Svazem filatelistů, která umožnila zahájit financování přípravných prací. A neméně šťastné bylo, když se podařilo uzavřít smlouvu na finančně únosný pronájem prostor v tehdy nově zrekonstruovaném Veletržním paláci. Díky úsilí předsedy SČF záštitu nad chystanou výstavou převzala FEPA, čímž výstava získala patřičný mezinárodní lesk. V té době se už přípravu výstavy chopili profesionálové, kteří přes krátký termín odvedli dobrou práci a výstava je prakticky hotová.

Ale nemělo by být přitom zapomenuto, že na samém začátku, v době, kdy pomyslné vázky rozhodování "pořádat - nepořádat" nehybně visely v rovnováze, na miskou "pořádat" přidal svou zdánlivě nepatrnou a vlastně spíš symbolickou pomoc^{6/} jeden konkrétní člověk (který navíc ani nestojí o to, aby byl jmenován) a tím napomohl věci rozběhnout správným směrem. Prostě, i malá a zdánlivě bezvýznamná myška může někdy být tím, kdo pomohl vytáhnout řepu, v našem případě pak rozběhnout přípravu výstavy. Dnes, v její předvečer, se tedy sluší onu "myšku" alespoň pozdravit a poděkovat jí.

Vstupenky

Vstupné na výstavu činí 40 Kč, vojsko, zaměstnanci České pošty, členové SČF a členové Klubu Filatelie budou platit jen polovic - 20 Kč. Děti v doprovodu rodičů či v organizovaných skupinách a invalidní občané mají vstup zdarma.

4/ Ta se nakonec pod názvem Mezinárodní výstava poštovních známek BRNO - TGM 2000 uskutečnila ve dnech 5. - 11. 3. 2000 na brněnském Výstavišti.

5/ Ve hře přitom byly obrovské částky. Pro lepší představu - jen za patronát Světové filatelistické federace nad výstavou bylo třeba zaplatit do pokladny FIP 40 tisíc švýcarských franků, tedy asi milion korun, což v té době představovalo celoroční rozpočet SČF (dnes je ovšem poplatek za patronát FIP ještě vyšší a činí už 60 tisíc švýcarských franků, tedy cca 1,5 milionu korun). Podmínkou pro získání patronátu FIP byla navíc povinnost uspořádat na naše náklady na výstavě kongres FIP, což představovalo další nezanedbatelnou částku.

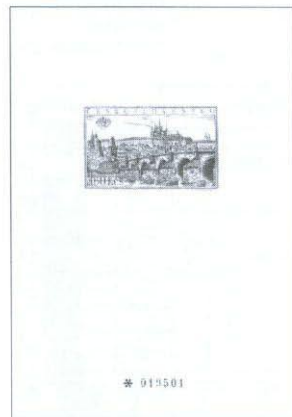
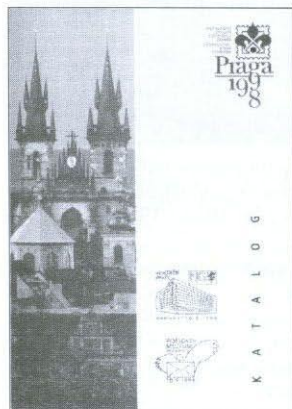
6/ Tuto nabídku pořadatelé výstavy PRAGA 1998 nakonec ani nepotřebovali využít; organizační výbor výstavy totiž získal vhodné prostory v areálu České pošty na Ortenově náměstí v Praze 7 a na logo výstavy byla vypsána výtvarná soutěž.

Čtyřicetikorunové i dvacetikorunové vstupenky mají vždy dva útržky, levý platí do Veletržního paláce, pravý do Poštovního muzea. Vstupenky byly s dostatečným předstihem nabízeny v klubech SCF prostřednictvím novinkové služby a jejich předprodej zajišťovaly i vybrané filatelistické přepážky České pošty. Vstupenky si je možno samozřejmě zakoupit i přímo na výstavě - v pokladně Poštovního muzea i v pokladnách umístěných před vchodem do Veletržního paláce. Vstupenek bylo připraveno 60 tisíc kusů, z toho 20 tisíc čtyřicetikorunových a 40 tisíc dvacetikorunových, nikdo se tedy nemusí bát, že by se snad na něj nedostalo.

Ať už jste si vstupenky koupili kdekoli, pokud chcete na výstavu přijít se zlevněnou vstupenkou dvacetikorunovou, musíte se u vchodu prokázat zaměstnaneckým průkazem České pošty, členským průkazem SCF nebo (našem případě) členským průkazem Klubu Filatelie.

Výstavní katalog

Bude tlustší, a tedy i dražší, než se původně předpokládalo. Jeho více než 150 stran textu a barevných ilustrací bude ve 23 částech vedle tradičních výstavních informací (národní komisaři, jury, vystavovatelé, exponáty atd.) obsahovat např. články Z historie výstav PRAGA (M. Langhammer), Z kaleidoskopu 80 roků (H. Hodková), Den poštovní historie a Poštovní muzeum (P. Čtvrtník), Vzácné čs. známky (V. Houška) a Českoslovačci na Středním východě v letech 1940 - 1943 (V. Palkoska), dále zde bude uveden aktualizovaný přehled klubů filatelistů SCF se jmény funkcionářů a mnoho dalších informací. Cena 220 korun (namísto původně ohlášených 130 Kč) se tedy snad nebude zdát přemrštěná, zejména uvědomíme-li si, že v každém katalogu bude vložen oficiální číslovaný příležitostný tisk České pošty s otiskem

rytiny známky 1,60 Kč z aršíku Výstava poštovních známek PRAGA 1955, Pof. č. 857, v modré barvě, s přeškrtnutou nominální hodnotou. Zajímavostí tohoto PT je, že jeho pořadové číslo je vytištěno v modré barvě, namísto dosud obvykle používané barvy černé. Náklad výstavního

katalogu i PT je 20.000 kusů, vedle toho bylo zhotoveno dalších 1.200 PT nečíslovaných, které jsou určeny pro reprezentační účely výstavy.

Výstavní katalog bude v prodeji v pokladnách výstavy, tedy před budovou Veletržního paláce a v Poštovním muzeu.

Základem všeho je dobrý plán

Je zajímavou a v literatuře dávno popsanou skutečností, že návštěvníci podobných akcí, jako je naše výstava PRAGA, se v zásadě chovají několika modelovými způsoby. První skupina sestává z jedinců, kteří nadšeně a plni odhodlání prohlédnou si prostě všechno trpělivě začnou exponáty prohlížet jeden po druhém, od jednoho kraje sálu ke druhému, a stráví tím celý čas, který si na výstavu vyhradili. Tento způsob je možná vhodný pro génie obdařené absolutní fotografickou pamětí, našinec však asi tak po pátém až desátém rámu nutně musí přestat vnímat, co vlastně prohlíží, a exponáty mu splynou v monotónní šedivý pás. Tento druh návštěvníků je často vidět například v galeriích, kde ukázněně civí na každý vystavený obraz, aniž mají nejmenší šanci, aby si alespoň něco z těch stovek prohlédnutých zapamatovali.

Druhou skupinu tvoří chaotici, kteří na výstavu vtrhnou jako velká voda, bezcílně bloumají namátkou od exponátu k exponátu a i když třeba sbírají námět ryby na známkách, jako na potvoru na žádné nenarazí, a tak nejvíc času nakonec stráví u známek klasického Rumunska, které je ve skutečnosti vůbec nezajímají.

Třetí skupinu tvoří shromažďovatelé upomínek. To je velmi rozšířená skupina, popsaná už ve třicátých letech Ervínem Hirschem. Tito lidé mají zvláštní schopnost upnout se zcela neomylně na tu z filatelistického hlediska největší pitomost, kterou lze na výstavě získat. Trpělivě stojí dlouhé fronty, aby si dali orazítkovat obludné filatelistické suvenýry, nejrůznější pamětní či upomínkové listy či naprosto přeřrankované nebo naopak hluboko nedofrankované obálky, které stejně z opatrnosti nakonec ani nespějí poště k přepravě. To všechno s představou, že tohle přece jednou určitě bude mít velkou cenu, vždyť je to z výstavy PRAGA! Nad jejich výrobky si pak po létech mohou potomci jenom povzdychnout, kdyby tak dědeček nechal ty známky alespoň nerazítkované! A když pak náš hrdina získá všechny vytoužené suvenýry, odebere se do bufetu, dá si párek a pivo a své úlovy si zálibně prohlíží.

Nejméně rozšířená je pak skupina čtvrtá, sestávající z lidí, kteří dobře vědí, že vidět na výstavě úplně všechno prostě nejde a ani by to nemělo žádnou cenu. Jak správně podotkl Conan Doyle ústy Sherlocka Holmese, lidská paměť je jako půda domu, můžeme ji naladovat harampádím bez ladu a skladu, nebo sem můžeme promyšleně skládat věci podle určitého systému a pak snadno najít, co zrovna potřebujeme. Příslušníci této čtvrté skupiny si především koupí výstavní katalog, na pár minut si někde v kldu sednou a prohlédnou si seznam vystavených exponátů, rozhodnou se, co je nejvíc zajímavá a co tedy chtějí vidět, vybrané exponáty si pozorně prohlédnou a inspiřují se přitom pro vlastní sběratelskou praxi, samozřejmě sebou mají tužku a papír, takže si mohou udělat poznámky, pak si odešlou pár správně vyplacených cestovoství s frankaturami a razítky, které jim budou užitečné do sbírky nebo se jim prostě líbí, prohlédnou si nabídku obchodníků, prolístají vystavenou literaturu v oboru, který je zajímavá, nasají atmosféru výstavy, a když jim zbude trocha času, dají si v bufetu třeba i ten párek a pivo.

Jakým návštěvníkem výstavy chcete být právě vy, to si musí rozhodnout každý sám. Když už však na výstavu

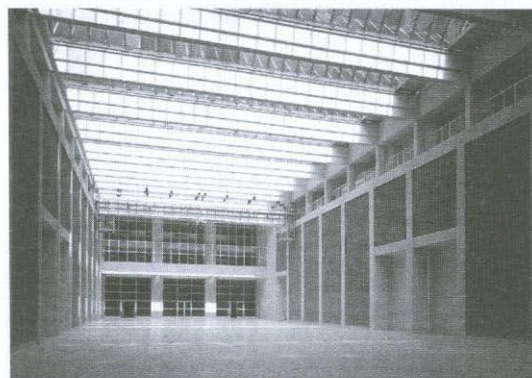
pořádanou jednou za deset let přijedeme, možná by nebylo od věci udělat si malý plán, jak vidět přesně to, co mě nejvíc zajímá. Ona se ta půlhodinka studia výstavního katalogu určitě nakonec bohatě vrátí.

Veletržní palác

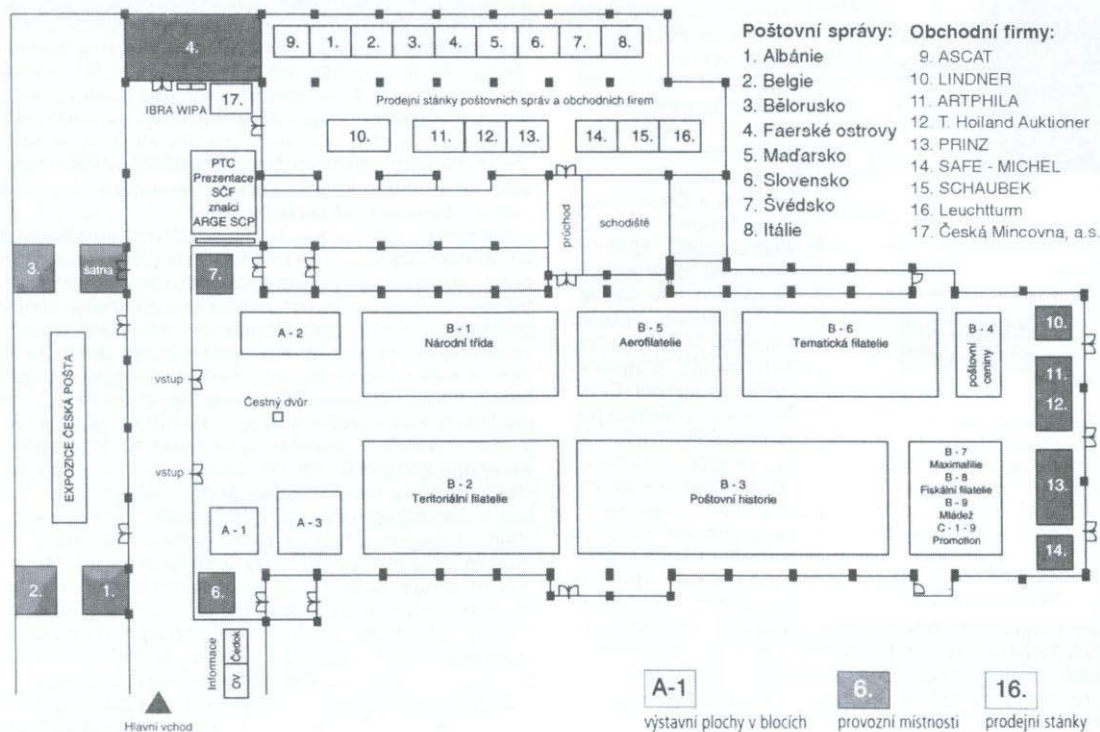
Velkým štěstím pro pořadatele výstavy bylo, když se jim podařilo pro expozici získat prostory v nově zrekonstruovaném Veletržním paláci. Tato nádherná, monumentální stavba, sama významná funkcionalistická architektonická památka, světlá, vzdušná, praktická a přitom nesmírně elegantní, bude pro ni skvělým rámcem a prostředím. Výstava bude umístěna v její levé části, ve velké dvoraně a přilehlých prostorách; podívejme se nyní, jak.

Stojíme-li proti Veletržnímu paláci, vchod na výstavu najdeme až téměř v jeho levém rohu. Bude výrazně označen a také ozdoben vlajkami států, z nichž pocházejí vystavovatelé. Před budovou budou stát pokladny, v nichž se budou prodávat vstupenky. Kapacita výstavních prostor je značná, dva tisíce návštěvníků mezi exponáty a tisíc v přilehlých prostorách. Ale pokud by se stalo, že by nedostačovala zájmu, bude třeba chvíli před vchodem počkat.

Vejdeme-li do budovy, projdeme dvěma otočnými turnikety, za nimiž nám bude odtržen kupon ze vstupenky, a ocitneme se v předsálí. Vpravo budou umístěny informační stánky organizačního výboru výstavy a Čedoku, vlevo WC, šatna, kde se budou odkládat tašky, pláště, hole a deštníky, a velká místnost s přepážkami a prodejními pulty České pošty. Proti ní je pak vstup do velké dvoraný, v níž bude na 1.500 výstavních plochách představeno 269 exponátů všech soutěžních tříd - národní, teritoriální filatelie, poštovní historie, poštovních celin, aerofilatelie, tematické filatelie, maximafilie, fiskální filatelie, mládeže - a také nesoutěžní čestný dvůr a oficiální třída s exponáty České pošty a Slovenské pošty.

V čestném dvoře výstavy můžeme například vidět asi nejslavnější a rozhodně historicky neúspěšnější exponát Československých známek z let 1918 - 1939 L. Pytlíčka

ze Semil, ověřený mnoha nejvyššími medailemi z řady světových výstav, dále exponát Československá pošta na Sibiři 1914 - 1921 J.J. Verner z USA či Vývoj britských poštovních celin v letech 1840 - 1860 A. Huggins ze Spojeného království (pan Huggins je předsedou mezinárodní jury výstavy PRAGA 1998).

Pokud bychom však vchod do velké dvorany minuli, dojdeme ke stánkům Poštovní tiskárny cenin, SČF (na tomto stánku mohou zájemci získat informace o členství ve Svazu českých filatelistů a v Klubu Filatelie a případně si hned odnést přihlášky), ARGE Tschechoslowakei, organizačních výborů výstav IBRA a WIPA, které jsou všechny umístěny v předsálí, přímo proti vstupu do budovy.

Napravo na konci předsálí pak vstupujeme do další rozlehlé prostory, v níž budou umístěny stánky zahraničních poštovních správ (Albánie, Běloruska, Belgie, Faerských ostrovů, Itálie, Maďarska, Slovenska a Švédska) a obchodních firem (například výrobců filatelistických pomůcek a vydavatelů albových listů Leuchtturm, Lindner, Prinz, SAFE a Schaubek, vydavatelství katalogů Michel, pražské firmy Arphila a další).

Na konci tohoto sálu pak bude průchod k bufetu; budete-li jej chtít navštívit, bude si třeba u pořadatele stojícího u tohoto průchodu vyzvednout návratku.

Kudy se bude z expozice ve Veletržním paláci vycházet, to závisí na počtu návštěvníků. Pokud nedojde k nepředvídatelným návalům, bude to nejspíš opět hlavním vchodem, kterým jsme sem vešli. Pokud by však jeho kapacita nestačovala, bude operativně zřízen východ některým vchodem vedlejším.

Veletržní palác, to ale není jen výstava PRAGA, hned vedlejším vchodem se dostaneme do stálé expozice špičkových sbírek francouzského umění 19. a 20. století, evropského umění 20. století a českého umění z let 1900 - 1995. Zejména slavná kolekce obrazů francouzských mistrů, od romantických děl E. Delacroixe přes impresionistická díla Cézanna po obrazy Picassa, Braqua, Chagalla a dalších, určitě stojí za zhlédnutí. Pro nás, filatelisty, je expozice moderního umění ve Veletržním paláci obzvlášť zajímavá, vždyť řadu z vystavených děl dobře známe z ryteckých přepisů emisí Umění. Sbirka moderního a současného umění ve Veletržním paláci je otevřena od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek až do 21 hodin; vstupné do stálých expozic činí 80 Kč, mládež do 15 let má vstup zdarma, snížené vstupné činí 40 Kč, každý čtvrtek od 18 do 21 hodin se vybírá jednotné vstupné 40 Kč.

Dětská pošta

Dětem a mladým filatelistům je na výstavě věnována velká pozornost, jeden z výstavních dnů, pátek, je dokonce přímo nazván Den mladých filatelistů. Zájem o mládež se

však neomezuje jen na jediný den. Vedle soutěžní výstavní třídy mládeže, umístěné ve velké dvoraně Veletržního paláce, je dětem a mládeži věnována celá jedna část výstavy, nazvaná sekce mladých filatelistů - dětská pošta. Ta bude umístěna ve Veletržním paláci v prvním podlaží, nad prodejními stánky poštovních správ a obchodních firem. Otevřena bude každý den po celou oficiální otevřací dobu výstavy, to znamená ve čtvrtek od 11 do 18 hodin, v pátek a v sobotu od 9 do 18 hodin a v neděli od 9 do 15 hodin.

Tatínkové a maminky tu mohou na chvíli nechat své děti a v klidu se věno-

vat prohlídce výstavy. Členové z kroužků mladých filatelistů zde budou dětem prakticky ukazovat, jak si sami můžeme sestavovat albové listy na určité téma, což je první krok k vytvoření filatelistického exponátu, budou tu probíhat zábavné filatelistické soutěže o ceny, děti si budou moci vyzkoušet některé praktické filatelistické činnosti, například hledání v katalogu či odmáčení známek, k dispozici budou i počítače, na nichž děti mohou hrát hry se zaměřením na filatelii, a Internet, na němž si mohou vyhledávat informace z našeho oboru. Minikino bude promítat krátké propagační filmy. V dětské poště si malí návštěvníci budou hrát na opravdové pošťáky, například budou na zásilky nalepovat cvičné známky a razítkovat je. Jistě mezi ně přijdou i významní tvůrci našich poštovních známek, aby s nimi pohovořili a rozdali své autogramy.

To je jistě atraktivní program, kterého by se určitě rádi zúčastnili i někteří dospělí filatelisté. Ty ale musíme v tomto případě zklamat - vstup sem je totiž povolen pouze dětem a mládeži!

Poštovní muzeum

Když se u příležitosti výstavy PRAGA 1988 před deseti lety otvírala nově zrekonstruovaná budova Poštovního muzea na pražském nábreží v centru města, většina návštěvníků si odnášela dojem, že je to muzeum malé, ale mimořádně krásné. Na tomto hodnocení se za uplynulých deset let nic nezměnilo. Sama budova ze 16. století je významnou kulturní památkou, navíc mimořádně hezkou, a tak není divu, že se její vyobrazení dostalo na poštovní známky, stejně jako nástěnné malby Josefa Navrátila z roku 1847, kterými jsou vyzdobeny výstavní salony v prvním patře.

Už jsme se zmínili, že v muzeu budou vystaveny exponáty jediné soutěžní třídy, filatelistické literatury, kterých bude bezmála stovka. To však neznamená, že by jeho prohlídka nebyla zajímavá a že bychom si na němeli udělat čas. Jednak je taková přehlídka filatelistické literatury samozřejmě atraktivní sama o sobě, jednak v muzeu bude k vidění i řada jiných věcí.

V přízemí, kde je instalován nový, moderní interiér, je vystavena prakticky kompletní sbírka československých poštovních známek z let 1918 - 1992 včetně mnoha známých rarit. Vedle toho je možno zhlédnout expozici klasických poštovních známek evropských zemí od počátku jejich vydávání do roku 1914, vynikající sbírku staroněmeckých států z let 1849 - 1870 a slavnou sbírku ruských zemstev z

7/ Za mladé filatelisty jsou v SČF považovány děti a mládež ve věku od 8 do 21 let; pokud však na výstavu přijde zájemce o něco mladší, určitě nebude odmítnut.

přelomu 19. a 20. století. Přitažlivá je i specializovaná sbírka známek a celistvostí rakouské I. emise z roku 1850 a novinových Merkurů z roku 1851, včetně slavného osmdesátibloku modrého Merkura. Kolem jeho loupeže z Poštovního muzea před bezmála třiceti lety vznikly celé legendy, byly o ni napsány knihy a natočen dokonce i film.

V přízemí muzea je umístěna i prodejna muzea, nabízející poštovní známky a celiny ČR, suvenýry a doprovodné materiály k výstavám muzea, grafické listy umělců, kteří v muzeu vystavovali, a katalogy výstav muzea.

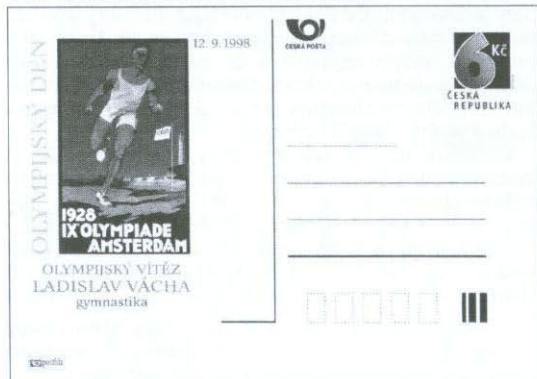
V prvním patře, v levé části, najdeme už zmíněnou expozici filatelistické literatury se soutěžícími knihami, příručkami, katalogy a časopisy, které zde nejen uvidíme, ale v které si v čitárně muzea můžeme i prolístovat a případně, pokud budeme mít čas a chuť, i přečíst a prostudovat. Bude zde rovněž instalován prodejní stánek firm POFIS a Filatelie Trojan, nabízející filatelistickou literaturu. V tomto stánku budou návštěvníkům výstavy k dispozici i soudní znalci Domu filatelie Profil, kteří zde budou na požádání zdarma posuzovat pravost a odhadovat cenu přineseného filatelistického materiálu (podrobněji o tom hovoříme ve zvláštní kapitole). Na stánku zájemci mohou získat i informace o členství ve Svazu českých filatelistů a v Klubu Filatelie a případně si hned odnést přihlášky. V chodbě naproti schodišti si můžeme prohlédnout výstavku propagačních materiálů předchozích výstav PRAGA, vpravo se pak nachází již zmíněná studovna, naproti ní pak místnost s příležitostnou přepážkou České pošty. WC pro návštěvníky je uprostřed, naproti schodišti.

Ve pátek 11.9. v 10 hodin se v muzeu uskuteční setkání zahraničních sběratelů československých známek, sdružených v německé ARGE. V neděli 13.9. v rámci Dne poštovní historie pojedje mezi Veletržním palácem a Poštovním muzeem historický poštovní dostavník, který poveze vítěze dětské soutěže o nejhezčí návrh na dětskou poštovní známku.

Výstavní emise

K propagaci výstavy PRAGA 1998 a také k jejímu financování byly v letech 1997 a 1998 vydány čtyři emise poštovních známek, 8 dopisnic, jedna obálka s natištěnou známkou a jeden aerogram. Ze známkových emisí to jsou - aršík se dvěma známkami 15 Kč Praha stověžatá, známka 12,60 Kč Tradice české známkové tvorby (v archové a sešitkové úpravě), aršík se dvěma známkami 30 Kč Historie výstav PRAGA a dvě známky emise Umělecká díla na známkách (22 Kč F. Kupka a 23 Kč P. Gaugin).

Z dopisnic pak 4 Kč Mostecká věž, 6 Kč Dostavníková pošta, 7 Kč 50. výročí letu Praha - Tel Aviv, 4 Kč Poštovní muzeum, 4 Kč Veletržní palác, 4 Kč Den poštovní historie, 6 Kč Den československé a české filatelie a 6 Kč Balono-

vá pošta. Obálka s natištěnou známkou - 4,60 Kč Merkur, patron poštovníctví a konečně aerogram s natištěnou známkou 8 Kč. Vedle toho vyjdou i dvě dopisnice s přitisky - 4 Kč Dětská pošta a 6 Kč Olympijský den.

Všechny tyto emise budou na výstavě nabízeny v prodejnách České pošty ve Veletržním paláci i v Poštovním muzeu.

Příležitostná razítka

V době konání výstavy bude používáno 8 příležitostných poštovních razítek:

Praha 7 - Veletržní palác; 10. - 13.9. 1998

Praha 7 - Dětská pošta; 10. - 13.9. 1998

Praha 7 - Balonová pošta; 12.9. 1998

Praha 7 - Den čs. a české filatelie, FIP a FEPA; 12.9. 1998

Praha 7 - Olympijský den; 12.9. 1998

Praha 7 - Den poštovní historie; 13.9. 1998

Praha 7 - Dostavníková pošta; 13.9. 1998

Praha 1 - Poštovní muzeum; 10. - 13.9. 1998

K jejich získání není třeba stát žádné dlouhé fronty u příslušných poštovních přepážek, každé razítko totiž bude mít svou zvláštní poštovní schránku, umístěnou ve Veletržním paláci u přepážek České pošty, do níž stačí vhodit svou připravenou a správně vyfrankovanou korespondenci.

Příležitostná razítka jsou oblíbeným objektem zájmu návštěvníků každé filatelistické výstavy už od nepaměti. Když už však vynaložíme čas, úsilí i peníze, abychom je získali, vynasazme se alespoň, aby to bylo na skutečně filatelisticky hodnotných celistvostech. Z historie víme, že naprostá většina otisků příležitostných razítek je provedena na nejrůznějších suvenýrech, jejichž filatelistická i tržní cena je v budoucnu obvykle nepatrná. Zájemcům o problematiku příležitostných razítek doporučujeme dnešní rubriku Malá škola filatelie, v níž přinášíme na toto téma články F. Crhy Jak na příležitostná razítka PRAGA '98?

Autogramiáda

V pátek 11.9. bude v průběhu dne ve Veletržním paláci probíhat autogramiáda osmnácti významných tvůrců na-

šich poštovních známek. Zúčastnit se jí mají takové osobnosti, jako Jan Solpera, Alfréd Fuchs, Václav Fajt, Libuše a Jaromír Knotkovi, Adolf Born, Josef Herčík, Bohumil Šnejder, Karel Franta, Jiří Bouda, Karel Dvořák, Jaroslav Fišer, Martin Srb, Miloš Ondráček, Bedřich Housa, Oldřich Kulhánek, Josef Liesler a Vladimír Suchánek (autory uvádíme v pořadí, jak nám je sdělil organizační výbor výstavy).

Možnost vidět na vlastní oči tyhle slavné výtvarníky, rytce a grafiky, z nichž někteří jsou už doslova žijícími klasiky naší známkové tvorby, bychom si určitě neměli nechat ujít. A pokud budeme chtít získat jejich podpis, bylo by dobré předem si připravit vhodný filatelistický materiál z jejich tvorby (FDC, celiny, nálepní listy, někdo si dá podepsat i třeba okraj aršíku či malého přepážkového listu), jako improvizovaný památníček je možno použít i výstavní katalog.

Organizátoři výstavy asi ještě přesně nevědí, v kolik hodin ten který tvůrce bude mít čas na výstavu přijít, takže se tu nejspíš v průběhu dne všichni postupně vystřídají.

Znalecké odhady

Na výstavě si návštěvníci také mohou dát bezplatně posoudit pravost a jakost poštovních známek a dalšího filatelistického materiálu a odhadnout jeho cenu. To budou provádět tři soudní znalci z Domu filatelie Profil - František Beneš, Vladimír Dražan a Pavel Pažout. Obrátit se na ně můžete ve stánku firmy Profil v Poštovním muzeu nebo přímo v nedaleké prodejně Profilu. Znalci zde budou působit po celou dobu výstavy, od čtvrtka do neděle, s výjimkou sobotního dopoledne, kdy budou přítomni na aukci Profilu v Parkhotelu.

Je jasné, že při takovémto způsobu posuzování není možno na počkání řešit všechny složité otázky pravosti nebo odhadovat cenu obsáhlých sbírek celého světa. Tato bezplatná služba je určena spíše k rychlé informaci o ceně předloženého filatelistického materiálu, u jednodušších případů i k určení jeho pravosti. U větších sbírek a ve složitějších případech je výhodnější sjednat si se znalci konzultaci předem, na jiný termín, mimo dobu konání výstavy.

A to není všechno

I když jsme už zmínili dlouhou řadu výstavních akcí, zdaleka jsme je ještě neuvědli všechny. Pro ilustraci se tedy alespoň telegraficky podíváme na jeden ze čtyř výstavních dnů, třeba na sobotu 12.9. Mimo všechny v tomto článku už jmenovité uvedené akce, které se v sobotu budou konat, ve Veletržním paláci od 10 do 12 hodin proběhne setkání jury s vystavovateli, tentýž den je nazván Den filatelie, FIP a FEPA, což připomene i příležitostné razítko, v nedalekém hotelu Belvedere pak od 8.30 hodin proběhne Český Olympijský den s přednáškou OH v Amsterodamu 1928, autogramiáda českých olympioniků se koná od 12 hodin ve Veletržním paláci, v aule Pedagogické fakulty University Karlovy v ulici M.D. Rettigové se od 14 do 18 hodin bude konat Mezinárodní kongres sběratelů československých a českých známek, v 17 hodin bude na Letenské pláni startovat balon přepravující poštu (autopošta bude na Letné v provozu už od 10 hodin) a od 20 hodin proběhne v Národním domě na Vinohradech slavnostní rozdělení cen. A to nemluvíme o tom, že v tentýž den od 9 do 17 hodin pořádá Poštovní přepravní centrum v Praze 10, Malešicích, Sazečská 7, den otevřených dveří s prohlídkou přepravního centra, k čemuž bude k dispozici příležitostné razítko. Zdá se tedy, že bude z čeho vybírat, co říkáte?

A už jenom na úplný okraj - v Lobkovickém paláci na Pražském hradě bude od 4.9. do 4.10. probíhat souběžná výstava Nejstarší kolký na území českých zemí 1686 - 1854.

K výstavě PRAGA 1998 bude také vydána pamětní stříbrná medaile s logem výstavy a Merkurem, patronem poštovníctví, kterou razila Česká mincovna v Jablonci nad Nisou. V prodeji bude ve stánku České bižuterie a ve stáncích České pošty ve Veletržním paláci za 800 Kč.

Podrobný každodenní program výstavy bude uveden na informačních tabulích umístěných ve výstavních prostorách.

VIP a spol.

Tak jako na každé podobné významné události, i na výstavě PRAGA budou probíhat akce, které nejsou určeny všem návštěvníkům - dostat se na ně lze jen se zvláštní pozvánkou. Účastní se jich třeba vystavovatelé (např. palmáre), významné osobnosti a čestní hosté - tak zvaní VIP (např. slavnostní otevření výstavy) a podobně. Protože nás, obyčejných smrtelníků, se vlastně ani moc netýkají, zmíníme se o nich jen stručně.

O slavnostním zahájení výstavy ve Veletržním paláci ve čtvrtek 10.9. v 10 hodin jsme se už zmínili. Pásku by tedy měli společně přestřihnout kancléř prezidenta republiky I. Medek, ministr dopravy a spojů A. Peltrám a primátor hlavního města Prahy J. Koukal. Ve stejný den se ve Veletržním paláci od 20 do 22 hodin bude konat slavnostní recepce k zahájení výstavy. V sobotu 12.9. se v Majakovského sále v Národním domě na Vinohradech od 20 hodin uskuteční závěrečné slavnostní palmáre.

To, že se na tyhle akce většina z nás nedostane, nás zas tak moc mrzet nemusí. Jaké to tam bude? Nejspíš takové, jak to známe z televizního Žita. A kdyby někdo po podobných večírcích přece jen mimořádně toužil, nejsnadnější cestou asi je stát se úspěšným vystavovatelem nebo jurymanem, a pak už pozvání přijí sama.

Co má největší cenu?

Není to tak dávno, kdy k nákupu nedostatkového zboží člověk potřeboval pořádný kus štěstí nebo raději pořádnou protekci, kdy i s penězi v hrsti se pomalu musel doprošovat, aby mu v obchodě něco laskavě prodal. Nebylo to vlastně ani nakupování v pravém slova smyslu, daleko spíše šlo prostě o shánění. Ani ve filatelii nebylo na trhu vlastně žádné pořádné zboží, a když už se náhodou vynořila lepší známka, okamžitě ji někdo koupil a zase se za ní zavřela voda. I obyčejné hawidky byly nedostupným luxusem a na albové listy se stály dlouhé fronty.

Tak tyhle doby jsou už našťastí dávno pryč. Dnes je i ve filatelii obvykle všeho dost a záleží na jediném - zda na to máte peníze. Jenom na samotné výstavě bude 18 prodejních stánků obchodníků a zahraničních poštovních správ - 17 ve Veletržním paláci a 1 v Poštovním muzeu - a dále řada prodejních přepážek České pošty. Vedle toho je v Praze nejméně deset dalších filatelistických obchodů, které budou mít většinou otevřeno i v sobotu a v neděli. V průběhu výstavy bude na Výstavišti probíhat prodejní výstava Sběratel, na níž mají být nabízeny i poštovní známky. Jsou tu i burzy, o nichž se můžeme dočíst v pravidelných inzertních rubrikách Filatelie. Prostě desítky a desítky obchodníků, od největšího Domu filatelie Profil po posledního stolkaře na burze, se budou určitě předhánět, aby právě vás získali jako zákazníka. Jen ať se snaží! Ať nabízejí slevy, bonusy a různé výhody! A my si můžeme vybírat. Můžeme posuzovat, jak se k nám ten který obchodník chová, co nám nabízí a jestli bychom totéž jinde nepořídili výhodněji.

Takže na otázku, co má největší cenu? můžeme jednoznačně odpovědět - vaše peníze!

Aukce

Oficiální aukčním domem výstavy je pražská firma Profil. Její mezinárodní aukce poštovních známek proběhne

v sobotu 12.9. od 9,30 hod. v hotelu Parkhotel v Praze 7, Veletržní 20, v bezprostředním sousedství Veletržního paláce. Aukční katalog byl přílohou srpnového čísla Filatelie a členové KF jej obdrželi zdarma poštou, ostatní zájemci si jej mohou koupit v Profilu a u dalších filatelistických obchodníků.

Nabídka na této aukci bude skutečně mimořádná, mimo jiné tu budou nabídnuty všechny tři nejvýznamnější československé známky - chytotisk 50/50 z roku 1927 a obě hodnoty 4 K a 10 K znak z emise Pošta Československá 1919 na žilkovaném papíře. Z celkem 322 položek tu bude dále několik unikátů a řada rarit z období ČSR I a zajímavé aukční losy z ČSR II i ciziny. Bude zajímavé sledovat, jakých cen dosáhnou položky, které v řadě případů vlastně v posledních padesáti letech nebyly ani nikdy veřejně prodávány.

Aukční losy si bude možno prohlédnout v pátek 11. září od 10 do 12 a od 13 do 18 hodin v Domě filatelie Profil v Praze 1, Klimentská 6, v bezprostřední blízkosti Poštovního muzea. Další prohlídka bude v den aukce od 8,30 hod. přímo v aukčním sále. Veškeré informace o aukci je možno získat na pražském telefonním čísle 2481 0195.

Jízda historickou tramvají

Každou sobotu a neděli vždy od 14 do 19 hodin jezdí centrem Prahy historická tramvaj s číslem 91. Asi čtyřicetiminutová okružní jízda začíná vždy v každou celou hodinu na Výstavišti, potom tramvaj jede kolem Veletržního paláce na nábřeží, Malou Stranu, kolem Národního divadla a přes Václavské náměstí zpět kolem Veletržního paláce na Výstavišti. Jízdné činí 15 Kč, pro děti do 10 let, občany ČR starší 70 let, vojáky do hodnosti četaře a invalidy jen 7 Kč. Jízdenky se kupují přímo v tramvaji. Pro nás nejbližší stanice této historické tramvaje je v bezprostřední blízkosti Veletržního paláce, před hotelem Parkhotel; tramvaj tu stává vždy ve 2, 3, 4, 5, 6 a 7 hodin odpoledne, zpátky pak přijede o zhruba tři čtvrtě hodiny později. Tahle bezkonkurenčně nejlevnější okružní jízda Prahou potěší nejen děti, ale i pamětníky, vždyť kde ty časy jsou, co jsme právě takovou historickou tramvaj za mladých let v Praze jezdili...

Výstaviště ve Stromovce

Nedaleko Veletržního paláce, doslova jen několik minut pěšky, leží největší pražský park Stromovka a v něm i pražské Výstaviště - dříve Park kultury a oddechu Julia Fučíka. Výstaviště naši filatelisté samozřejmě dobře znají, vždyť se tu konaly všechny čtyři předchozí světové výstavy poštovních známek PRAGA - od roku 1962 do roku 1988. Tentokrát je sice výstava PRAGA jinde, ale Výstaviště můžete klidně navštívit také. Koná se tu totiž celá řada akcí, které možná zaujmou vaši manželku či přítelkyni, děti nebo vnučata, a přinesou jim tak vítané rozptýlení, zatímco tatínek či dědeček bude trávit dlouhé hodiny v pro ně nudné výstavní expozici.

Areál Výstaviště je otevřen ve všední dny (mimo pondělí) od 14 hodin, v sobotu a v neděli od 10 hodin, vždy až do ukončení programu (to prakticky znamená do půlnoci). Ve všední dny je vstup do areálu zdarma, o víkendu dospělí platí 10 korun, děti do 6 let a důchodci nic.

A jaké atrakce tu na nás čekají? Pro děti je v dolní části výstaviště trvale v provozu jakási miniaturní Matějská pouť s horskou dráhou, autodromy, poniky, střelnicemi, strašidelným hradem, kolotoči a nejrůznějšími hracími automaty. V sobotu a v neděli od 11 do 17 hodin v pavilonu Dětský svět probíhají různé soutěžní pořady o ceny.

Pro uměnilovně zájemce je hned v vchodu otevřeno lapidárium Národního muzea s expozicí českého kameinosochařství 11. - 19. století, či slavné Maroldovo panorama bitvy u Lipan. Divadlo Spirála hraje slavný muzikál Evita (úterý - pátek od 19 hod., sobota od 15 a od 19 hod., neděle od 15 hod., ceny vstupenek od 350 do 490 Kč, důchodci a děti do patnácti let polovic).

Známa Křížikova fontána uvádí ve všední dny od 20, 21, 22 a 23 hodin a o víkendech navíc i od 15 a od 17 hodin hudební pořady - od vážné hudby přes hudbu populární až k muzikálům pro děti (vstupné od 60 do 160 Kč).

Od 10. do 13.9. bude na Výstavišti probíhat i výstava hodinek a šperků Complet, od 11. do 13.9. pak Mezinárodní prodejní výstava poštovních známek, mincí, telefonních karet, minerálů a fosilií Sběratel (tato výstava sice nemá s výstavou PRAGA nic společného, ale to neznamená, že by nemohla být rovněž zajímavá).

Pro milovníky vesmíru je zde ještě pražské Planetárium, ležící ve Stromovce těsně vedle Výstaviště.

Další atrakce pro celou rodinu

Praha samozřejmě skýtá mnoho dalších příležitostí pro zábavu i poučení členům naší rodiny, starším i mladým, aby se nenudili, pokud je vezmeme sebou a nebude je bavit trávit s námi na výstavě celý den. Kotva, největší obchodní dům v republice, Holešovičká tržnice, jakési „břicho Prahy“ se svou obrovskou nabídkou všeho možného, abychom namátkou uvedli alespoň dva typy z bezprostřední blízkosti výstavních prostor. Dále nejrůznější výstavy, muzea, divadla, biografy, okružní jízdy či vyhlídkové plavby parníkem. Ale hezky si to v Praze užít můžete i bez plné peněženky. Taková procházka po Karlově mostě, po Hradčanech, na Petřín či po Václavském náměstí nebo pohled na Prahu od Strahovského kláštera přece nic nestojí a přesto mohou být krásným zážitkem. Ostatně, ne nadarmo se říká, že nejlepší věci v životě jsou zadarmo.

Nashledanou na výstavě!

Účelem tohoto článku nebylo přesvědčovat přesvědčené - tedy ty, kteří jsou už rozhodnuti na výstavu přijet. Ani jsme nechtěli poučovat zkušené, dobře víme, že jsou mezi námi pamětníci výstav minulých, jedné, dvou, dokonce i všech od roku 1938, kdy byl název PRAGA poprvé pro filatelistickou výstavu použit. Stejně tak jsou však mezi námi i filatelisté, pro které výstava letošní bude tou vůbec první, kterou navštíví. Pro všechny to pak bude po dlouhé době příležitost zúčastnit se filatelistické akce nejvyššího významu, nasát její atmosféru, vychutnat jedinečnost okamžiku.

A pokud jste právě vy na výstavu jet nechtěli, nebo jste z jakýchkoliv důvodů byli ještě na vážkách, možná vám náš článek pomohl se rozhodnout. A také jsme jim chtěli přispět k tomu, abyste si z výstavy odnesli co nejvíce dojmů, abyste na ni rádi vzpomínali, aby se její návštěva stala hezkým zážitkem pro vás a třeba i vaši rodinu.^{8/}

Jet a nebo nejít - to si musíte rozhodnout sami. Ale pokud pojedete, těšíme se na vás!

FRANTIŠEK BENEŠ

^{8/} Toto číslo Filatelie jsme výjimečně vydali o něco dříve, už pátého září namísto obvyklého desátého. A doufáme, že ho tedy dostanete včas, před zahájením výstavy, aby vám v něm obsažené informace, vztahující se k výstavě, byly užitečné. Samozřejmě si uvědomujeme, že k našim zahraničním čtenářům, ze Slovenska i dalších zemí, bude časopis putovat déle a nejspíš dorazí až po ukončení výstavy. Věříme ale, že i tak jim zajímavé informace o výstavě PRAGA 1998 přijdou vhod.